

Порядок видачі повторного свідоцтва про смерть набувачу за спадковим договором чи договором довічного утримання

Столична юстиція консультує щодо захисту спадкових прав громадян. Відповідно до ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Стаття 6 Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» від 01.07.2010 (далі - Закон) передбачає, що відділи державної реєстрації актів цивільного стану проводять державну реєстрацію народження фізичної особи та її походження, шлюбу, розірвання шлюбу, зміни імені, смерті, вносять зміни до актових записів цивільного стану, поновлюють та анулюють їх; формують Державний реєстр актів цивільного стану громадян, ведуть його, зберігають архівний фонд; здійснюють відповідно до законодавства інші повноваження.

Відповідно до п. 1 ст. 8 Закону діяльність органів державної реєстрації актів цивільного стану ґрунтується на принципах дотримання законності, захисту прав і законних інтересів громадян і держави, дотримання таємниці державної реєстрації актів цивільного стану, належного документального оформлення проведеної державної реєстрації

Статтею 19 Закону та пунктами 2,7,8 розділу 4 глави 3 Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджених наказом Міністерства юстиції України 18.10.2000 № 52/5, (далі - Правила) визначено, що повторна видача свідоцтва про державну реєстрацію актів цивільного стану здійснюються відділами державної реєстрації актів цивільного стану на підставі актового запису цивільного стану за заявою особи, щодо якої складено такого запису. Свідоцтва про державну реєстрацію актів цивільного стану також можуть повторно видаватися представнику особи, яка має право на повторне отримання свідоцтва про державну реєстрацію акта цивільного стану, в разі документального підтвердження його повноважень.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 Закону та абз. 4 п. 4 розділу IV Правил свідоцтво про смерть повторно видається другому з подружжя, а також дітям, в тому числі й усиновленим, та їх законним представникам, близьким родичам померлого (братам і сестрам, онукам, дідові і бабі як з боку батька, так і з боку матері), особі, яка є спадкоємцем за законом або заповітом, представникові органу опіки та піклування у разі виконання ним повноважень з опіки та піклування щодо осіб, які мають право на отримання такого свідоцтва.

Згідно частини першої статті 1302 глави 90 Цивільного кодексу України за спадковим договором одна сторона (набувач) зобов'язується виконувати розпорядження другої сторони (відчужувача) і в разі його смерті набуває право власності на майно відчужувача.

Частиною першою статті 744 глави 57 Цивільного кодексу України передбачено, що за договором довічного утримання (догляду) одна сторона (відчужувач) передає другій стороні (набувачеві) у власність житловий будинок, квартиру або їх частину, інше нерухоме майно або рухоме майно, яке має значну

цінність, взамін чого набувач зобов'язується забезпечувати відчужувача утриманням та (або) доглядом довічно.

Набувачем у спадковому договорі та договорі довічного утримання може бути фізична або юридична особа, як це передбачено ч. 2 ст. статті 746 глави 57 та ч.2 статті 1303 глави 90 Цивільного кодексу України.

З огляду на вищенаведене, якщо особа - набувач за спадковим договором чи договором довічного утримання не входить в коло осіб, що мають право на тримання повторного свідоцтва про смерть (діти, (усиновлені), їх законні представники), не є близьким родичем відчужувача (братом, сестрою, онукою, дідом, бабою як з боку батька, так і з боку матері), не входить до жодної з черг спадкування за законом, або не є спадкоємцем за заповітом, видача повторного свідоцтва про смерть такому набувачу не передбачено чинним законодавством України.

Також, відповідно до п.14 Про затвердження порядку ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2007 № 1064 (далі-Порядок), особа, що згідно із спадковим договором є вигодонабувачем, за умови пред'явлення договору, паспорта або паспортного документа має право на отримання витягу з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про смерть.